

PENZE ČESKÝCH SENIORŮ v roce 2012 a v lednu 2013

Vážení přátelé,

rok uplynul a zase Vám předkládáme informaci o situaci seniorů v České republice. **V loňském roce se ale něco stalo, čtěte pozorně!** Informace je zpracována na základě analýzy dat České správy sociálního zabezpečení, za jejichž poskytnutí děkujeme.

Počet příjemců starobních penzí v loňském roce vzrostl z **2 340 147 na 2 341 160, tj. o pouhých 1 013 osob!** V roce 2011 meziročně vzrostl počet příjemců starobních penzí o **77 132 osob, v roce 2010 o 48 000 osob, v roce 2009 o 42 363 osob, v roce 2008 o 37 140 osob, v roce 2007 o 33 515 osob, v roce 2006 o 33 480 osob, v roce 2005 o 16 955 osob, v roce 2004 o 30 696 osob, v roce 2003 o 6 389 osob.** Dynamika každoročně narůstajícího počtu příjemců starobních penzí tedy byla v roce 2012 zastavena. Je nezbytné hledat příčiny! V demografii to ale není, penzijní věk dovršily silné poválečné ročníky! Starobní penzi sólo pobíralo k 31. prosinci **1 726 523** příjemců, tj. o 1 131 více než před rokem a penzi kombinovanou (souběh penze starobní s penzí vdovskou, respektive vdoveckou) pobíralo 614 637 příjemců, tj. o 118 méně než před rokem. Penzi starobní sólo pobíralo 793 481 (46 %) mužů a 933 042 (54 %) žen. Penzi kombinovanou pobíralo 87 142 (14 %) mužů a 527 495 (86 %) žen. Penze předčasné meziročně vzrostly ze 448 957 na 465 280, tj. o 16 323 příjemců. V roce 2011 dosahoval meziroční nárůst předčasných starobních penzí 67 145 příjemců. Z celkového počtu sólo penzí činily předčasné starobní penze k 31.12. 2012 **27 % a jejich průměrná výše byla o 1 633 Kč (trvale krácené) nebo o 2 340 Kč (dočasně krácené) nižší než průměrná výše penze starobní** (§ 29odst.1 a 3, § 74, § 76 a § 94 zákona 155/1995 Sb.).

Výše průměrné starobní penze sólo meziročně k 31.12. 2012 vzrostla z 10 552 Kč na **10 778 Kč, tj. o 226 Kč.** Celoroční průměrná starobní penze sólo dosahovala v roce 2012 10 757 Kč, tj. meziroční zvýšení na 102,14 %. **Reálná kupní síla průměrné starobní penze meziročně poklesla o 2,35 %!** Nejvyšší penze v republice má nadále kraj Praha (11 520 Kč) a nejnižší nadále kraj Olomoucký (10 457 Kč). Dle okresů je stále nejvyšší penze v Praze 6 (11 713 Kč) a nejnižší v okrese Znojmo (9 961 Kč). **Rozptyl mezi nejvyšší a nejnižší průměrnou starobní penzí je tedy dle krajů 1 063 Kč a dle okresů 1 752 Kč.**

Česká republika	2011	2012	212/211	kraj/ČR	
	10 552	10 778 Kč	102,14	2011	2012
Moravskoslezský kraj	10 619	10 845	102,13	100,63	100,62
Zlínský kraj	10 323	10 546	102,16	97,83	97,85
Olomoucký kraj	10 245	10 457	102,01	97,09	97,02
Jihomoravský kraj	10 430	10 649	102,10	98,84	98,80
Kraj Vysočina	10 279	10 498	102,13	97,41	97,40
Pardubický kraj	10 333	10 533	101,94	97,92	97,73
Královéhradecký kraj	10 438	10 661	102,14	98,92	98,91
Liberecký kraj	10 482	10 701	102,09	99,34	99,29
Ústecký kraj	10 466	10 687	102,11	99,18	99,16
Karlovarský kraj	10 330	10 536	101,96	97,90	97,75
Plzeňský kraj	10 507	10 727	102,10	99,57	99,53
Jihočeský kraj	10 449	10 669	102,11	99,02	98,99
Středočeský kraj	10 629	10 868	102,25	100,73	100,84
Hlavní město Praha	11 266	11 520	102,25	106,77	106,88

Měřeno dle mezinárodních standardů (relace průměrné starobní penze sólo k průměrné hrubé mzdě) dosahovalo sociální postavení českých seniorů v roce 2012 42,8¹⁾ % **Oproti roku předchozího došlo k poklesu o 0,5 procentního bodu!**

Obecný náhradový poměr – penze/mzda brutto v %

1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
50,4	51,6	55,3	52,0	47,0	44,4	43,8	43,5	45,3	45,9	45,2
2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
44,2	43,4	43,5	42,2	40,6	40,6	40,4	40,2	39,8	42,4 ¹⁾	42,1 ¹⁾
2011	2012									
43,3 ¹⁾	42,8 ¹⁾									

1) V roce 2009 byla změněna metodika ČSU pro měření průměrné mzdy v národním hospodářství, dle které byla výše průměrné mzdy za rok 2009 o 732 Kč nižší oproti metodice původní. Dle původní metodiky dosahoval obecný náhradový poměr v roce 2009 hodnoty 41,2 procentních bodů a v roce 2010 cca 40,8 procentních bodů, v roce 2011 cca 42,0 procentních bodů a v roce 2012 cca 41,5 procentních bodů.

K 1. lednu 2013 byly penze prvně v historii České republiky valorizovány pouze na třetinové úrovni (základní výměra +60 Kč, procentní výměra o 0,9 %), tj. u průměrné starobní penze o 137 Kč (1,27 %). Vlivem valorizace a také nového výpočtu penzí došlo ke změnám ve struktuře penzí, kde meziročně počet příjemců se středními penzemi stagnoval a s vysokými penzemi rostl. Nejnižší penze, tj. do 8 000 Kč pobírá 137 045 osob (7,93 %), střední penze, tj. od 8 000 Kč do 13 000 Kč pobírá 1 293 627 osob (74,81 %) a nejvyšší penze, tj. nad 18 000 Kč pobírá 13 332 osob (0,77 %). Penze oscilující okolo životního minima (3 410 Kč) pobírá 8 545 osob. Na průměrnou starobní penzi sólo, tj. na 10 915 Kč nedosahuje 926 050 důchodců, tj. 53,56 % z celkového počtu. Loni na průměrnou penzi nedosahovalo 53,59 % důchodců, předloni 52,12 % důchodců a před předloni 55,51 % důchodců. Stagnaci počtu seniorské populace data z ledna 2013 potvrzují!

Výše důchodu v Kč		Počet		Index 213/212	% z celkového počtu
od	do	2012	2013		
	do 2 999	4 522	4 805	106,26	0,27
3 000	3 999	9 752	9 112	93,44	0,53
4 000	4 999	9 764	9 840	100,78	0,57
5 000	5 999	15 224	14 801	97,22	0,86
6 000	6 999	29 028	27 155	93,55	1,57
7 000	7 999	80 631	71 332	88,47	4,13
8 000	8 999	203 597	178 770	87,81	10,34
9 000	9 999	315 065	297 857	94,51	17,23
10 000	10 999	320 469	314 782	98,23	18,20
11 000	11 999	280 128	283 145	101,08	16,38
12 000	12 999	205 676	219 073	106,51	12,67
13 000	13 999	132 574	148 704	112,17	8,60
14 000	14 999		81 130		4,69
15 000	15 999		37 162		2,15
16 000	16 999		11 376		0,66
17 000	17 999		6 745		0,39
18 000	a více		13 332		0,77
Celkem:		1 729 533	1 729 121	99,98	

Dr. Zdeněk Pernes – předseda RS ČR